CU RACHETA DE OCAZIE

MIHAIL PUHOV

DE ZECE ori mai mare, suprasolicitarea îl îndesa ca şi alte dăţi pe pilotul de încercare Iuri Voronţov în fotoliul împietrit. Felia de cer din faţa sa rămînea rece şi neagră, lipsită de stelele a căror lumină slabă se pierdea în razele Soarelui. Din punctul unde era nava, Soarele părea mic şi parcă încremenise pe ecranul televizorului de direcţie.

Da, Soarele atîrna acolo nemişcat, fără să se apropie, deşi, dacă totul ar fi decurs normal, cu viteza pe care o avea nava s-ar fi înfipt demult în el, sau ar fi trecut pe alături, alunecînd pe marginea cromosferei, şi ar fi ajuns deja la limita opusă a sistemului. Nu, părăsind deja sistemul, pilotul ar fi mers acum prin spaţiul pustiu şi rece, îndreptîndu-şi zborul spre cerul deja înstelat, iar Soarele s-ar fi transformat într-o stea obişnuită, rămasă în urma sa.

Cu toate acestea, Soarele nu se apropia deloc. Deşi Iuri Voronţov conducea nava cu o viteză incredibilă, distanţa dintre el şi Soare rămînea neschimbată, ca şi cînd astrul însuşi poseda un motor cu fotoni şi alerga împreună cu planetele sale, mişcîndu-se după acelaşi program ca şi nava lui Iuri Voronţov. Nu numai Soarele, nu numai Sistemul solar, ci şi stelele, chiar cele mai apropiate rămîneau pe loc, iar aceasta însemna că întregul Univers se îndepărta de Iuri Voronţov cu o viteză de zece ori mai mare, prăbuşindu-se într-o gaură hiperspaţială. Iar pilotul nu se putea ţine de el, întrucît nu mai putea să mărească viteza şi aşa dezvoltată la maximum, deoarece exista o barieră a cărei depăşire era periculoasă.

Dar zborul nu începuse astfel, totul demară normal şi cînd pilotul de încercare Iuri Voronţov ieşi din brîul de comete exterior şi manevră nava pe direcţia de întoarcere, el nu se aştepta la nici un fel de surprize, pentru că zborul era pe sfîrşite şi programul fusese îndeplinit integral.

Totul fusese confirmat – toate rezultatele teoretice şi experimentele preliminare. Încercările au arătat că sistemul de conducere şi asigurare a vieţii noului selenoplan sînt ireproşabile, resursele energetice sînt nesecate, că protecţia antimeteoritică asigură securitatea zborului cu o viteză apropiată de cea a luminii chiar în asemenea zone dificile cum sînt brîul de asteroizi şi zona de comete exterioară, că tracţiunea se reglează cu uşurinţă, motoa-

rele intră rapid în regimul cerut, iar întregul sistem are o mare perspectivă şi chiar în forma sa actuală nava este cu totul aptă pentru zborul către stele.

Din păcate, deocamdată acest lucru îl ştia numai un singur om – pilotul de încercare Iuri Voronţov şi, ieşind din zona de comete exterioară, el se gîndea să aducă cît mai repede pe Pămînt informaţiile imprimate pe benzile magnetice de la bord pentru ca la sol constructorii să se poată bucura de creaţia lor.

Dar şi el însuşi s-ar odihni cu plăcere pe Pămînt, departe de spaţiile cereşti, pentru că nu este o plăcere aşa de mare să goneşti cu o viteză apropiată de cea a luminii la hotarele Sistemului solar, unde nu se poate întîmpla nimic deosebit. O schimbare a situaţiei nu se prevede, totul, pînă la cea mai neînsemnată manevră, se desfăşoară strict după program, iar dacă se întîmplă ceva neaşteptat, aceasta este întotdeauna o IE (întîmplare extraordinară).

Fiindcă iat-o, surpriza – acum cînd, pînă la finiş mai rămîn ore numărate, ţelul misiunii începe dintr-o dată să alerge. Şi împotriva voinţei tale te pomeneşti atras într-un joc sălbatic de-a leapşa, iar din ceea ce se petrece înţelegi doar că totul este cu desăvîrşire lipsit de sens.

Şi oricît ţi-ai bate capul nu vei găsi un sens în aceasta şi nu vei putea găsi cauza nici chiar într-o eventuală defecţiune a sistemelor de televiziune, deoarece ipoteza că pe ecranul unui televizor defect începe să apară ceea ce nu există şi nu a existat vreodată este tot atît de neverosimilă ca şi fuga neaşteptată a Universului undeva de parcă l-ar fi înghiţit pămîntul.

Şi rămîne doar gîndul că toate acestea sînt pur şi simplu o halucinaţie.

— Acum puteţi opri motoarele, – spuse o voce din spatele lui Iuri Voronţov. Motorul nu mai este necesar. A funcţionat suficient.

Iată astfel se confirmă ipotezele. Poate doar să-ţi fie milă de doctorii care nu i-au făcut un control medical suficient de amănunţit lui Iuri Voronţov înaintea unui zbor de răspundere.

— Nu pot face asta – spuse liniştit Iuri Voronţov. Soarele va merge şi mai departe şi atunci nu-l voi mai ajunge cu siguranţă.

— Nu, – obiectă vocea. Nu se va duce nicăieri.

Vocea era o realitate indiscutabilă, ea venea de undeva de după spătarul fotoliului, însă Iuri Voronţov nu întoarse capul. Îl apăsa presa vitezei amplificate de zece ori şi îi era greu să-şi mişte chiar şi limba. Pe lîngă aceasta, Iuri Voronţov era legat printr-un complicat sistem de centuri de siguranţă, a căror dezlegare, chiar şi în stare de imponderabilitate, necesita cel puţin o oră. Însă chiar dacă n-ar fi existat toate acestea, nu merita să-l

întoarcă. În spatele fotoliului nu exista spaţiu liber. Spătarul acestuia era lipit de peretele din spate al cabinei, formînd un singur tot.

— Vă rog să nu vă frămîntaţi, – spuse blînd vocea. Nu vă miraţi de nimic şi nu faceţi presupuneri negîndite. Aceasta vă va feri de un şoc nervos grav.

Vocea era plăcută, suna politicos şi corect. Odinioară, Iuri Voronţov auzise de nenumărate ori voci asemănătoare, rămînea doar să-şi amintească unde anume. Şi totul luă o altă turnură; îl cuprinse sentimentul unei jigniri adînci.

Iuri Voronţov fusese pur şi simplu tras pe sfoară. Nu zbura nicăieri, nu încerca nici un selenoplan şi nu se juca cu Soarele de-a leapşa. Din contră, el stătuse cîteva luni la o staţie cosmică obişnuită şi tot acest zbor era o contrafacere, un fals, o înşelătorie. Cineva a dorit pur şi simplu să cerceteze influenţa factorului surpriză asupra psihicului uman. Cuiva i-a fost necesar acest lucru. Cui anume? Tocmai acestui tovarăş cu o voce atît de plăcută. Acum experimentul este terminat, tovarăşul şi-a adunat materialul necesar. Ce-i drept, pilotului de încercare Iuri Voronţov nu îi este deloc mai uşor cunoscînd aceasta.

Indiscutabil, asemenea experienţe sînt necesare. Dar de ce a fost nevoie să scoţi din activitate pentru o jumătate de an pe unul dintre cei mai buni piloţi de încercare de pe Pămînt? Oare numai din motivul de a cerceta influenţa factorului surpriză nu asupra psihicului uman în general, ci asupra psihicului unei persoane concrete – al pilotului de încercare Iuri Voronţov? Excelent, dar ce s-a constatat în urma experimentului? Doar faptul că pilotul de încercare Iuri Voronţov este pregătit pentru orice surprize. Dar acest lucru era şi aşa binecunoscut tuturor.

Nu este oare adevărat că foarte recent renumitul pilot de încercare Iuri Voronţov se plînsese de doctorii care nu-l controlaseră amănunţit înainte de start. Atunci de ce să judece pe cineva dacă el însuşi este vinovat de toate? Iar motorul trebuie într-adevăr oprit. Dar ce motor mai este şi acesta acum – aşa, un dispozitiv de acţionare a centrifugei?

Iuri Voronţov apăsă pe buton şi suprasarcina începu să slăbească. Semnalul ascultător alergă pe cabluri spre releul de execuţie al nefericitei centrifuge şi aceasta se opri, frînele magnetice se puseră în funcţiune, rotaţia începu să încetinească, iar aici, în cabina de antrenament acestea dădeau senzaţia că tracţiunea slăbeşte treptat. Şi dispare cu totul.

— În curînd trebuie să fac transbordarea, – rosti omul de la spatele său – şi mă văd obligat să vă părăsesc.

— Voi fi foarte bucuros, spuse Iuri Voronţov.

— Înţeleg starea dumneavoastră. Totuşi, o să vă părăsesc numai după ce vă voi explica totul.

— De ce?

— Consider de datoria mea.

— Nu trebuie să vă daţi osteneala, spuse Iuri Voronţov. Şi aşa am înţeles totul.

— Dar trebuie să vă explic măcar cum să ieşiţi de aici.

— Nu trebuie să vă mai osteniţi, repetă Iuri Voronţov. Voi găsi şi singur ieşirea.

— Şi cum veţi ieşi de aici?

— La fel ca şi dumneavoastră, spuse Iuri Voronţov. Pe uşă.

În spatele lui se auzi un rîset.

— În sfîrşit, am înţeles, spuse omul. Am înţeles că dumneavoastră n-aţi înţeles nimic, deşi susţineţi contrariul. Priviţi ecranele.

Iuri Voronţov se supuse şi pentru prima dată în timpul discuţiei aruncă o privire asupra ecranelor televizoarelor.

Situaţia de pe ecrane se schimbase. Ea semăna puţin cu cea anterioară, dar unele stele se deplasaseră de la locul lor, iar desenul constelaţiilor era puţin diferit. Soarele dinainte nu se mai vedea pe ecrane, iar în locul lui, în dreapta bordului, dogoreau deodată doi – albaştri şi strălucitori. Probabil că era cerul unuia din sistemele planetare cele mai apropiate.

— Aveţi o tehnică bună, spuse Iuri Voronţov. Ce fel de cer este acesta?

— Sistemul stelei Sirius.

— Ei bine, calitatea imaginii este destul de bună, spuse Iuri Voronţov. Numai culorile sînt puţin cam nefireşti.

— Am timp puţin, spuse nerăbdătoare vocea de la spatele lui, dar o să vă fac să înţelegeţi că ne aflăm în sistemul lui Sirius, iar dumneavoastră aţi efectuat pentru prima dată în istoria omenirii un zbor interstelar.

Ceea ce fu mai uimitor este că Iuri Voronţov crezu în aceasta imediat şi necondiţionat. Nu putea să nu dea crezare acestor cuvinte şi iarăşi totul se răsturnă, el se afla din nou în cabina navei sale împreună cu misteriosul reprezentant al unei civilizaţii străine superevoluate.

Acum trebuia să discute ceva pentru că nu putea pierde o asemenea ocazie, dar în cazul lui Iuri Voronţov totul se amesteca şi de aceea el puse prima întrebare care îi veni în gînd.

— Vorbeaţi despre transbordare. Pe ce intenţionaţi să vă transbordaţi?

— Pe o rachetă de ocazie, spuse reprezentantul altei civilizaţii.

— Pe ce?

— Vă voi explica totul, numai să nu mă întrerupeţi. Acum ne aflăm în sistemul Sirius, iar peste un sfert de oră trebuie să fac transbordarea pe o rachetă de ocazie, care mă va duce pînă la Protion, unde pot să mai fac o transbordare pe nava care merge spre centrul Galaxiei, într-un sfert de oră trebuie să vă explic cum să ajungeţi pînă la sistemul vostru.

Nu o dată pînă acum, Iuri Voronţov o luase înaintea omenirii. Prin mîinile lui a trecut majoritatea planetoplanelor moderne, el a atins primul viteza apropiată de cea a luminii, s-a aşezat primul la tabloul de comandă al navei cu fotoni. Ce-i drept, aceasta era munca lui. Iar acum a devenit primul om care a întîlnit o fiinţă raţională străină. Nu era specialist în acest domeniu şi este îndoielnic că ar fi putut aduce oamenilor mult folos. Dar nu avea dreptul să piardă o asemenea ocazie.

— Vedeţi steaua strălucitoare de pe ecranele din stînga bordului? Acesta este Soarele vostru, în principiu aţi putea să vă îndreptaţi chiar într-acolo şi să mergeţi cu viteza maximă dacă vă grăbiţi. Greutatea constă aici în faptul că pe traseu există cîteva cîmpuri de meteoriţi pe care trebuie să îi evitaţi. Acum o să vă explic cum să procedaţi.

— Lăsaţi meteoriţii, spuse Iuri Voronţov. Mă voi descurca eu cumva cu ei. Spuneţi-mi mai bine cum aţi nimerit pe nava mea?

În spatele său reprezentantul civilizaţiei superevoluate începu să rîdă.

— La fel ca şi dumneavoastră, spuse el. Pe uşă.

— Dar unde este nava dumneavoastră proprie?

— Nu am nici o navă.

— Dar cum aţi ajuns pînă la Sistemul solar?

— Cu o rachetă de ocazie.

— Nu înţeleg, ce înseamnă aceasta, spuse Iuri Voronţov.

— Aceasta înseamnă că ruta unei expediţii trecea prin apropierea sistemului vostru şi eu am venit la voi cu racheta acestei expediţii.

— E clar, spuse Iuri Voronţov. V-au lăsat să cercetaţi Sistemul solar, iar expediţia a plecat mai departe.

— Cam aşa ceva.

— Dar ce s-a întîmplat apoi cu expediţia?

— De ce credeţi că s-a întîmplat ceva cu ea?

— Dar ei nu s-au mai întors să vă ia?

— Ei şi?

— Aţi fost doar membru al expediţiei. Nu puteau să vă arunce aşa în voia soartei!

— De unde aţi mai scos-o că am fost membru al expediţiei? M-au luat pur şi simplu cu ei o bucată de drum. Ce legătură au ei cu mine?

— Bine, spuse Iuri Voronţov. Dar de ce cei care v-au trimis la noi nu v-au rezervat o rachetă specială?

— Dar nu m-a trimis nimeni.

— Atunci de ce aţi apărut la noi?

Reprezentantul altei civilizaţii zăbovi puţin.

— Aţi pus o întrebare foarte complicată. Pentru a înţelege de ce, trebuie să ştiţi ce rol joacă turismul în viaţa poporului meu. Noi sîntem călători înnăscuţi şi nu putem trăi fără frumuseţile altor planete. Şi vouă, pămîntenilor, vă place să călătoriţi, dar la noi această plăcere este mult mai puternică. Voi vă limitaţi în principal la suprafaţa planetei voastre, nu practicaţi turismul cosmic. Noi nu putem trăi fără el, viaţa fără călătorii nu are nici un sens pentru noi. Să-ţi spun drept, către voi am fost adus de ruta mea destul de arbitrar întocmită. Dar eu sînt mulţumit, în sistemul vostru sînt atît de multe peisaje minunate!... Inelele lui Saturn, gheţurile lui Pluton, rîurile metalice ale lui Mercur. Dar Pămîntul însuşi cîte frumuseţi are!

— Aşa, spuse Iuri Voronţov.

Pînă acum îşi închipuia puţin altfel activitatea raţională a altor civilizaţii

superevoluate. Pentru o clipă în faţa lui apăru un tablou reprezentînd o noapte adîncă şi un felinar în jurul căruia zboară fluturaşi prostuţi sclipind în lumina reflectată. Dar printr-un efort de voinţă Iuri Voronţov izgoni viziunea. Nu merită să îngroşi culorile.

— Aşa, repetă el. Aţi venit în Sistemul solar pentru a admira minunatele peisaje ale planetelor noastre. Dar pînă acum nu înţeleg cum intenţionaţi să vă întoarceţi?

— În sensul continuării călătoriei?

— Fie şi aşa.

— Cu o rachetă de ocazie.

— Deci, asta este! spuse Iuri Voronţov.

Viziunea izbucni din nou în faţa ochilor săi.

— Rezultă că şi racheta mea este una de ocazie pentru dumneavoastră?

Reprezentantul altei civilizaţii se fîstîci.

— Strict vorbind, nu. Dar înţelegeţi, nu am avut altă alegere. O altă rachetă ar fi trecut prin zona voastră minimum peste cîţiva ani, iar eu nu puteam aştepta atîta. Pur şi simplu aş muri dacă nu aş călători.

— Asta este, spuse Iuri Voronţov. Dar cum aţi reuşit să mă faceţi să zbor tocmai aici?

— Pentru asemenea scopuri am un dispozitiv auxiliar special. Un aparat pentru introducerea de semnale false în sistemele de bord. Nu vă supăraţi, vă rog. Tot acest timp aţi alergat după un Soare imaginar, iar în realitate aţi zburat spre Sirius. Vă rog să mă înţelegeţi corect. Desigur, aceasta este o măsură extremă, dar nu am avut de ales.

— E clar, spuse Iuri Voronţov.

Se simţea înşelat, dar cu totul din altă cauză. Înainte, întîlnirea cu reprezentanţii altor civilizaţii şi-o închipuise cu totul altfel. Nişte fluturaşi, gîndea el, iată ce sînt ei. Fluturaşi. Fluturaşi efemeri.

— Şi folosiţi des asemenea măsuri extreme?

— Nu, de obicei ele sînt de prisos. La o rută întocmită corect aproape că nu trebuie să aştepţi.

— Totul este clar, spuse Iuri Voronţov. Dar de ce nu aveţi, totuşi, selenoplane proprii?

— Vedeţi, fiecare civilizaţie îşi are calea sa. Noi nu am mers pe linia creării de mijloace de deplasare, ci am elaborat diferite dispozitive auxiliare. Putem să ne facem invizibili, imponderabili, nu avem nevoie de hrană şi aer, primim energie direct de la stele, avem maşini excelente de transfer şi aparate de genul celui pe care l-am folosit în cazul de faţă. Adăugaţi la aceasta faptul că în Univers sînt foarte multe sisteme planetare, că aproape fiecare planetă îşi are civilizaţia sa şi că aproape fiecare civilizaţie, mai devreme sau mai tîrziu, inventează un selenoplan. Judecaţi singur de ce am mai avea noi nevoie de rachete? După părerea mea, racheta este pur şi simplu un lux inutil.

— Dar ce atitudine au ceilalţi faţă de voi? Cei pe ale căror nave călătoriţi.

— După mine, bună. Noi nu-i incomodăm.

— Chiar şi atunci cînd vă amestecaţi în conducerea navei?

— Ei, aşa ceva se întîmplă rar. Şi apoi – şi noi prezentăm interes pentru ei. Aproape fiecare civilizaţie, din anumite motive, consideră drept un scop al său stabilirea de contacte cu alte existenţe raţionale. Noi înşine oferim o astfel de posibilitate, iar comunicarea cu noi nu prezintă nici o greutate. Pe lîngă aceasta, noi furnizăm informaţii despre diferite planete şi încă despre ceva. De exemplu, dumneavoastră aţi efectuat pentru prima dată în istoria omenirii un zbor interstelar.

— În dauna activităţii de bază, spuse Iuri Voronţov. Şi cine are vreun folos din aceasta?

— Greşiţi. Trebuia să faceţi încercările selenoplanului. Le-aţi efectuat în condiţii reale de zbor interstelar. De aici au avut de cîştigat toţi, în primul rînd creatorii navei. Iar dumneavoastră înşivă? Priviţi numai ce frumuseţe este aici! Uitaţi-vă la jocul razelor sorilor de pe Sirius! Dar încă nu aţi fost pe planeta a patra.

— Vă găsiţi aici pentru prima oară?

— Nu, de aceea mă şi grăbesc. Peste cîteva minute ia startul o rachetă pentru Protion, iar următoarea va fi numai peste cîţiva ani. Nu aş putea sta într-un sistem cunoscut atîta vreme.

— Atunci nu vă mai reţin, spuse Iuri Voronţov.

— Dar eu vă pot da informaţii despre oricare sistem. Mai am cîteva minute.

— Poate vă mai duc o bucată de drum?

— Vă mulţumesc, dar nu mai este nevoie. Peste un minut racheta spre Protion va trece prin punctul unde ne aflăm noi acum. Vă mai sfătuiesc

încă o dată să vizitaţi planeta a patra. Acolo sînt păduri de o frumuseţe rară. Adio!

În cabină se întronă liniştea.

Uite aşa va zbura şi spre Protion, gîndi Iuri Voronţov. Cu o rachetă de ocazie, cu trusa completă de diferite dispozitive auxiliare...

Iar acum trebuia să prindă acea stea de o frumuseţe fermecătoare din centrul ecranului de direcţie şi să accelereze la maximum, pentru că trebuia să se grăbească şi nu era neapărată nevoie să evite cîmpurile de meteoriţi.

Doar şi Iuri Voronţov avea instrumente auxiliare – un bloc ireproşabil de conducere şi protecţie antimeteoritică, verificate în zona de comete exterioară a Sistemului solar.

Traducerea: Vasile Oroian